

OBSAH

Úvod	5
1. Demografické chování mladých lidí v České republice, jeho sledování v průzkumech, hodnocení reálné situace a vnější vlivy (Milan Kučera)	7
1.1. Koncepce průzkumů demografického chování a populačního klimatu	7
1.2. Populační situace České republiky v 90. letech	10
1.3. Názory na vybrané aspekty demografického chování zjištěné v předchozích průzkumech	21
Pohled na manželství, nesezdané soužití, rozvody – Postoje k dětem, časování sňatků, rození dětí a k interrupcím – Vzájemný vztah tradičního a liberálního přístupu k rodinné problematice	
1.4. Průzkum Mladá generace 1997	26
2. Mladí lidé v rodině (Ludmila Fialová)	29
Vzdělání a průprava na zaměstnání – Odchod dětí z rodiny	
3. Představy o postavení sňatku a narození dětí v životní dráze mladých svobodných lidí (Milan Kučera)	45
3.1. Životní plány v několika příštích letech	49
3.2. Role bydlení v životních plánech	59
3.3. Názory na časování sňatků a narození dětí	60
Nevhodnější věk pro uzavření prvního manželství – Nevhodnější věk pro narození prvního, případně posledního dítěte	
4. Postoje k manželství a rodičovství (Dana Hamplová)	67
4.1. Preference způsobu života	68
4.2. Představy o manželství	70
Praktický a emocionální přístup k manželství – Ekonomické výhody manželství – Manželství a svoboda – Motivy k uzavření sňatku – Podmínky k uzavření sňatku	
4.3. Rodičovství a postoje k dětem	80
Obecné podmínky odpovědného rodičovství – Co konkrétně dnes mladí lidé potřebují, aby mohli mít děti? – Děti narozené mimo manželství	

4.4. Plánování velikosti rodiny (počtu dětí)	88
Ideální počet dětí – Plánovaný počet dětí – Vztah mezi ideálním a plánovaným počtem dětí – Antikoncepce a nechtěné těhotenství	
4.5. Postoje k rozvodům	96
5. Partnerský vztah (Simona Vymětalová)	99
5.1. Jaký by měl být životní partner?	100
Obecné trendy – Muži a ženy: jak vidí svůj ideál? – Preference dané výší dosaženého vzdělání – Preference dané sociálním postavením – Má známost s partnerem vliv na představy o „partneru-ideálu“? – Celkový postoj k partnerskému životu, manželství, dětem a různé představy o ideálním partnerovi – Jak ovlivňují představy o partnerovi zkušenosti a poměry východízí rodiny respondenta – Osobnostní vlastnosti a jejich návaznost na preference partnerových vlastností	
5.2. Partnerské dvojice	115
Obecné charakteristiky – Délka trvání partnerského vztahu a věkové rozpětí partnerů – Partnerské dvojice podle sociálního postavení a úrovně vzdělání	
5.3. Nesezdaná soužití	122
Frekvence a délka trvání nesezdaných soužití – Struktura partnerských dvojic v nesezdaném soužití a způsob jejich bydlení – Nesezdané soužití jako „příprava“ na manželství?	
6. Závěr (Milan Kučera)	135
Promítnutí výsledků průzkumu do prognostických úvah o rodině	
Příloha 1.	142
Přirozený pohyb obyvatelstva České republiky v letech 1980–1997	
Příloha 2.	143
Analytické charakteristiky populačního vývoje v letech 1980–1997	
Seznam tabulek a grafů	145
Literatura	149
Souhrn	155
Summary	159
O autorech	163